

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2019/15/859

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroep van de heer [naam], appellant, woonachtig te [woonplaats], gericht tegen de maatregel die de Examencommissie van de School of Business and Economics aan de Vrije Universiteit, verweerster, appellant vanwege fraude heeft opgelegd.

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 12 november 2018 beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster gedateerd op 8 oktober 2018. Het beroepschrift is tijdig ontvangen. Op 10 december 2018 zijn de gronden aangevuld. Aan de overige voorwaarden is eveneens voldaan. Het beroep is derhalve ontvankelijk.

Op 11 december 2018 is namens het College aan verweerster medegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweerster in overleg met appellant nagaat of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft appellant hiertoe tijdig uitgenodigd. Omdat appellant tijdelijk in het buitenland verbleef, heeft het gesprek pas eind januari 2019 plaatsgevonden. Een minnelijke schikking is echter niet tot stand gekomen.

Verweerster heeft op 7 februari 2019 een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld ter zitting van het College op 28 maart 2019.

Appellant is in persoon verschenen, samen met zijn gemachtigde mevrouw mr. J.R. van Damme, advocaat. Verweerster werd vertegenwoordigd door ir. M.H.P. Huntjens en mr. drs. J.J.M. Welling, resp. examinerator en secretaris van de Examencommissie. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten en geschil

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten.

Appellant heeft in het kader van het vak Programming for Economists twee computerprogramma's in de programmeertaal Python vervaardigd. Verweerster heeft vastgesteld dat deze programma's grote overeenkomst vertonen met het werk van een medestudent en van een student uit een eerder studiejaar. Appellant ontkent plagiaat te hebben gepleegd. Hij wijt de overeenkomsten aan toeval, dan wel aan de hoorcolleges en aan de antwoorden die de begeleider op vragen tijdens de practica heeft gegeven. Appellant merkt ook op dat er maar een beperkt aantal manieren is waarop de programma's geschreven kunnen worden om aan de specifieke criteria te voldoen. Het is aan verweerster de beschuldiging te onderbouwen, stelt appellant. Het enkele resultaat van plagiaatdetectieprogramma is onvoldoende om als

bewijs van plagiaat te dienen. Weliswaar heeft verweerster aanvullend onderzoek gedaan door appellant te ondervragen, niet bekend is of destijds ook navraag is gedaan bij de examinator of de practicumbegeleider.

Verweerster heeft alle werkstukken van de studenten die samen met appellant het vak hebben gevolgd, onderzocht. Daarbij is gebleken dat de werkstukken van appellant in grote mate overeenkwamen met werkstukken van respectievelijk een medestudent en een student van het voorafgaande jaar. Verweerster heeft van de examinator vernomen dat het net zo onwaarschijnlijk is dat twee programma's identiek zijn als twee verslagen dat zijn. Appellant heeft geen overtuigende verklaring gegeven voor de grote overeenkomsten. Verweerster concludeert daarom dat appellant plagiaat heeft gepleegd. De werkstukken zijn ongeldig verklaard en er is een aantekening in het dossier van appellant opgenomen.

III. Standpunten van partijen

Appellant schetst de gang van zaken rondom de twee opdrachten voor het vak Programming for Economists. De situatie waarin de opdrachten werden voorbereid, bevorderden de mogelijkheid om plagiaat te plegen. Zo was er sprake van identieke opdrachten, die ook nog eens vergelijkbaar waren met opdrachten in voorgaande jaren. Tijdens hoorcolleges werd aan de opbouw van de opdrachten aandacht gegeven, zodat iedereen dezelfde informatie had en werd er in werkgroepen gezamenlijk aan de opdrachten gewerkt. Voor het programmeren wordt het programma Python gebruikt. Dat kent maar een beperkt aantal manieren om een opgave te maken. Het wekt dan ook geen verwondering dat bij een groep van 26 studenten het vermoeden bestond dat plagiaat was gepleegd.

Verweerster stelt vast dat het overlappingspercentage tussen verschillende opdrachten die door de studenten werden ingeleverd, hoog was. Er is echter meer bewijs nodig dan alleen een flinke overlap. De beschuldiging gefraudeerd te hebben valt appellant zwaar. Met zo'n aantekening heeft appellant immers altijd de schijn tegen.

De examinator zet uiteen dat de opdrachten individueel gemaakt moeten worden. De opdracht houdt in dat een programma wordt opgeleverd. Het programma kan op vele manieren worden geschreven, vergelijkbaar met schrijfopdrachten. Hoewel het aantal variaties niet eindeloos is, heeft de examinator in de afgelopen 10 jaar nog nooit een volledige overeenkomst tussen programma's gezien. In totaal worden er jaarlijks zo'n 750 programma's ingeleverd. Ook als ieder jaar dezelfde opdracht wordt verstrekt, is het niet mogelijk een programma in te leveren dat (vrijwel) identiek is aan een programma dat al eerder is ingediend.

Tijdens de hoorcolleges wordt slechts de theorie aangereikt. In de werkgroepen oefent de student individueel of in tweetallen. Aan de studenten is nadrukkelijk bekendgemaakt dat het inleveren van een niet origineel programma niet is toegestaan. Module 3 dient daarvoor als proef. De studenten die van anderen hebben gekopieerd, krijgen dan een laatste waarschuwing. Stelt de student-assistent vast dat er een programma is ingediend dat vergelijkbaar is met een ander programma, dan meldt hij dat aan de examinator. Voor de examinator staat vast dat appellant voor beide opdrachten gekopieerd heeft van een andere student. Hij laat het oordeel of hier sprake is van plagiaat of fraude over aan verweerster.

Door verweerster is bij appellant fraude vastgesteld bij de opgaven 4 en 5.1. Verweerster erkent dat het lastig is om bij module 4 aan te wijzen wie van wie heeft gekopieerd. Maar ook samenwerking is niet toegestaan. Bij module 5 is de herkomst van het programma wel duidelijk: appellant heeft een door een andere student eerder gemaakt programma volledig gekopieerd. Omdat niet in elk van beide gevallen onomstotelijk kan worden vastgesteld dat appellant heeft geplagieerd, is hem een relatief lichte sanctie opgelegd.

Verweerster licht nog toe dat de aantekening 'fraude' alleen voor intern gebruik wordt gehanteerd; in het bijzonder om in de toekomst recidive aan te kunnen tonen.

IV. Overwegingen van het College

In artikel 23 sub b 3 Regels en Richtlijnen (2017-2018) is gedefinieerd wat onder plagiaat wordt verstaan. Plagiaat wordt opgevat als een vorm van fraude. Daartoe wordt in elk geval begrepen het overnemen van werk van medestudenten en dit door laten gaan voor eigen werk.

Appellante heeft twee opdrachten voor respectievelijk module 4 en 5 ingeleverd in het kader van het vak Programming for Economists. De opdrachten behelsden het schrijven van computerprogramma's in Python.

Verweerster heeft in beide gevallen plagiaat vastgesteld, gezien de zeer grote overlap van de ingeleverde opdrachten met programma's van een medestudent (bij module 4) en van een student uit een voorgaand jaar (bij module 5). Verweerster heeft voldoende beargumenteerd dat een zo grote overlap in de programma's van appellant met die van andere studenten zo goed als onmogelijk is. Appellant heeft geen overtuigende verklaring kunnen geven voor de overlap. Verweerster heeft overtuigend betoogd dat de programma's niet identiek kunnen zijn, tenzij er sprake is van gebruik van werk van een andere student. Een dergelijk overnemen van een programma is niet geoorloofd. Dat is de studenten tijdig kenbaar gemaakt. Alles afwegende heeft verweerster in redelijkheid tot haar beslissing kunnen komen.

V. Uitspraak

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 11 april 2019, door prof. mr. dr. F. J. van Ommeren, voorzitter, mevrouw drs. T. Mekking, dr. J.R. Hulst, leden, in aanwezigheid van mr. drs. J.G. Bekker, secretaris.

w.g.

prof. mr. dr. F. J. van Ommeren,
voorzitter

w.g.

mr. drs. J.G. Bekker
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Het griffierecht bedraagt € 47,-.